

עבוד חקלאי באזורים המוחזקים

ביום 3.3.1968 החליטה ועדת שרים לענייני כלכלה (נספח א')
ההחלטה הוקנה ביום 21.7.68 (נספח ב')

מלשון ההחלטה עולה, כי יש לבטוח כל נזק הנגרם לרכוש של חוטב ישראל לרבות
רכוש שבהחזקתו תוך בצד חוזים שנערכים על ידי הממונה על נכסים נמושים בכל
האזורים המוחזקים.

לדברי מר אלוני ממקרקעי ישראל כוונת ההחלטה האסורה הייתה אך ורק לרכוש ישראלי
שהועבר לטפחים המוחזקים עליו הוצאו ועבודו נגבת מסלום (סעיף פרסיה בטוח).
כמו כן מבוססת הפרקע ויבולה.

מהחלטה הנ"ל אינן מסתמעת בכרוז פרוט זה.

המסדר המוצע בהחלטות הנ"ל אינו עונה על מספר בעיות:

1. הנוף הטומן לאסר להתחום על חוזים הבוררים אחריהם את הסלום הפיצויים,
לא ברורים העקרונות לפיהם מאושרת התקשרות חוזים כנ"ל;
(לדוגמה: כיום, למרות בטוחו של הפרעה לא כלולה בחוזה כל התחייבות לגבי
הבקר הרוקע בטוח, אלא אם כן לפני פרוטו הנ"ל של מקרקעי ישראל הבקר הוא
ישראלי טוח נוכעת בעיה נוספת של ולדות בקר כזה, או רכישה בקר מספרים
ערביים במקום).
2. מאחר ואין דשום - ובטוח לבקר אין בסיס לקביעת הנזק שנגרם.
3. אין הגבלה על כמות הנזול האמרי של הסטח;
4. לא ברורה חובתו של המסקיע הישראלי לשלם פרמיה בטוח, וכמובן שלא נקבעו
שעורים כיון לפי חוק מס רכוש וקרן פצויים ובין לפי שיעור אחר;
5. לדברי סינהל מקרקעי ישראל הוא מאמר חוזים רק עם ישראלים. ידוע שקיימות
חוזי טשנה היוצרית שותפויות עם ערבים (הן ישראלים והן מהטטחים) שלא על
דעת מקרקעי ישראל מה דינם של שותפויות אלה?
6. מה יהיה דינו של ערבי מקומי בלי שותפות עם ישראלי, שירצה להנות מהכסותו?
7. יש להגדיר ברורה מה דינם של גזקים עקיפים הנגרמים למסקיעים זאח יש בכלל
לפנות עליהם. (לדוגמה: טוח חקלאי מעוכד על ידי מסקיע פרטי זאסר טפאח
סצב בטחוני אין אפשרות לגשת ולעבדו. אם בכלל יש לאסר חוזים כססחים
קדמיים סטוב זה).
8. לאחרונה הועלו דרישות על ידי מסקיעים לסמן מדורי בטחון לפניעת גזקים.
האם עלינו לסמן מדורים אלה.
9. מה דינו של רכוש ערבי שבהחזקת יהודי (חכירה, נהול).

1. האוצר יכסה, באמצעות אגף מס רכוש וקרן מיצויים, כל נזק שייגרם לרכוש של תושב ישראל, לרכוש כל רכוש שבמחזקהו של תושב ישראל, חוץ ביצוע הוויים הנערכו או שיערכו בעתיד על ידי המכונה על נכסים נטושים באחד האזורים המחוזקים על-ידי צה"ל, לעיבוד או להסדרת סמלי קרקע או מרעה, או לרעה, באיזורים הנ"ל (להלן-ה/החזקה), בהסמך הרכוש בתחום אותו איזור, וזאת בהתאם לאמור להלן:
  - א) הנזק הוא נזק מלחמה או נזק עקיף כמשמעותם בחוק מס רכוש וקרן מיצויים, תשכ"א-1961.
  - ב) המיצוי ייחולק בעד הנזק יהיה לפי קנה המידה הקבוע בחוק מס רכוש וקרן מיצויים, תשכ"א-1961, בתקנות שהוחקנו על פיו ובכל תוראה אחרת של סד האוצר בעניין זה - להחלוק נזק מלחמה או נזק עקיף הנגרם בישוב ספר, והוא יהול על אותו נזק או חלק ממנו שאינו מסוזה על ידי פוליסת ביטוח או על-ידי חוק מס רכוש וקרן מיצויים תשכ"א-1961.
  - ג) גובה הנזק יקבע על ידי סמאי או סמאים מוסמכים שינקצו על ידי מנהל אגף מס רכוש וקרן מיצויים בהסמכת המכונה על נכסים נטושים באזור המחוזק על-ידי צה"ל יעמו נעשה החזקה.
2. האוצר יפצה, באמצעות המוסד לביטוח לאומי, תושב ישראל הנגרם נזק לגופו, בהסמך התושב באיזור המחוזק על ידי צה"ל, חוץ ביצוע החזקה וזאת בהתאם לאמור להלן:
  - א) הנזק הוא נזק לגוף הנגרם במסיבות שהיו מהווה מביעה ספר במחשבותה בחוק הגישלות לנפגעי ספר, תשי"ז-1956, אילו נגרם בישראל בספר;
  - ב) לתושב ישראל שנפגע כאמור, למאיריו, לבני משפחתו או לתלויים בו ינתנו דיכולמו כל ההטבות והזכויות כפי שהן ניתנות או מתחלפות באותן הנסיבות לנפגע ספר, למאיריו לבני משפחתו או לתלויים בו, לפי חוק הגישלות לנפגעי ספר תשי"ז-1956, ובתנלות המפורסות באותו חוק.
3. לצורך האמור לעיל:

תושב ישראל - אדם המתגורר בישראל או הגורר הר"ס בישראל המבצע חזקה, לרבות אדם המתגורר בישראל המועסק על ידיהם.
4. האמור לעיל יהול, במיצויים המחוייבים על פי העניין, גם על מתחלים באיזורים המחוזקים על-ידי צה"ל, וכן על תושבי ישראל החוכרים, מעבדים או מסטורים אדמות או רועים מקנה באותם האיזורים באיזור ספר החקלאות או מינהל מערקעי ישראל, ועל תושבי ישראל המועסקים על ידיהם.
5. על אף האמור בסעיף 1 להחלטה זו, לא יחולמו מיצויים לתושבי ישראל, למעט למתחלים במסחים המחוזקים בידי צה"ל, בניין מניעה רווח על יבול, מרעה, בקר או צאן ההוסמדו, ניווקו או אבדו סכל טיבה שהיא.

סד החקלאות פונה.

ס ח ל י ס י ס לאסר את התעזה המ"ס (דף 7) בדבר עיבוד הקלאי באיזורים המחוזקים אשר הבוא במקום התעזה אשר אונורה בהחלטה מס" כל/78 של ועדת הדיום לענייני כלכלה טיום י"ג באדר תשכ"ח (3.3.68).

1. האוצר יכסה, באמצעות אגף מס רכוש וקרן פיצויים, כל נזק שיגרם לרכוש של תושב ישראל, לרבות רכוש שנהחזקתו של תושב ישראל, תוך ביצוע חוזים שנערכו או שיערכו בעתיד על ידי המסוכה על נכסים נטושים באחד האזורים המוחזקים על ידי צה"ל, לעיבוד נפחי קרקע באיזוריים הנ"ל בהסצא הרכוש בתחום אותו איזור, וזאת בהתאם לאסדר להלן:
  - א) הנזק הוא נזק מלחמה או נזק עקיף כמשמעותם בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961.
  - ב) הפיצוי ישולם בעד הנזק יהיה לפי קנה המידה הקבוע בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961, בתקנות שהותקנו על פיו ובכל הוראה אחת על שר האוצר בענין זה- להשלום נזק מלחמה או נזק עקיף שנגרם ביטוח ספר, והוא יהול על אותו נזק או חלק ממנו שאינו מכוסה על ידי פוליסת ביטוח או על ידי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961.
  - ג) גובה הנזק יקבע על ידי שמאי או שמאים מוסמכים שיקבעו על ידי מנהל אגף מס רכוש וקרן פיצויים בהסכמת המסוכה על נכסים נטושים באזור המוחזק על ידי צה"ל שעמו בעשה החודה לעיבוד הקרקע.
2. האוצר יפצה, באמצעות המוסד לביטוח לאומי, תושב ישראל שנגרם נזק לגופו, בהסצא התושב באזור המוחזק על ידי צה"ל, תוך ביצוע חוזה כאסדר בטעיף 1 לעיבוד שמה באזור וזאת בהתאם לאסדר להלן:
  - א) הנזק הוא נזק לגוף שנגרם בניסיונה שהיו מחוייב פגיעה ספר כמשמעותה בחוק הגימלאות לפגעי ספר, תשי"ז-1956, אילו נגרם בישראל בספר;
  - ב) לתושב ישראל שנפגע כאסדר, לשאייריו, לבני משפחתו או לתלויים בו ינתנו וישולמו כל ההטבות והזכויות כפי שהן ניתנות או משולמות באותו הניסיונה לפגעי ספר לשאייריו, לבני משפחתו או לתלויים בו, לפי חוק הגימלאות לפגעי ספר, תשי"ז-1956, ובהגבלות הספורטות באותו חוק.
3. לצורך האסדר לעיל:

תושב ישראל - אדם המתגורר בישראל או תאגיד הרשום בישראל המענד קרקע באזור המוחזק על ידי צה"ל תוך ביצוע חוזה כאסדר, לרבות אדם המתגורר בישראל המועסק על ידם.
4. האסדר לעיל יהול, באיזוריים המוחזקים על פי הענין, גם על מתנחלים באיזוריים המוחזקים על ידי צה"ל, וכן על תושבי ישראל החוזרים ומעבדים אדמות כאותם האיזוריים באיזור ספר החקלאות או מינהל מקרקעי ישראל, ועל תושבי ישראל המועסקים על ידם.
5. על אן האסדר בטעיף 1 להחלטה זו, ישולמו פיצויים לחוזרים על קרקעות בשטחים המוחזקים בידי צה"ל, למעט למתנחלים בשטחים אלה, בנין מניעת דוח על יבוא שווימטר, ביזוק או לא התקבל.

קבוצת אכבות Akevot
מכון דן עובדי-העמותה
מרכז המידע והחינוך
מחלקת המחקר והמדיניות
מחלקת המחקר והמדיניות